

**Program merytoryczny Konkursu Języka Francuskiego  
dla uczniów gimnazjum województwa mazowieckiego  
w roku szkolnym 2011/2012**

**1. Cele Konkursu Języka Francuskiego :**

- ➔ popularyzacja nauki języka francuskiego wśród uczniów gimnazjum;
- ➔ poszerzanie znajomości języka francuskiego oraz wiedzy o Francji i krajach francuskojęzycznych;
- ➔ motywowanie i wychowywanie uczniów do samodzielnej nauki, samodzielnego pogłębiania umiejętności językowych i wiedzy kulturowej;
- ➔ motywowanie nauczycieli do opracowania metodyki pracy z uczniem zdolnym;
- ➔ kształtowanie postawy otwartości wobec innych języków i kultur;
- ➔ docenienie pracy nauczycieli i uczniów.

**2. Zadania i wymagania konkursowe**

Wymagania konkursowe oparte są na Podstawie Programowej III.0 oraz III.1 z języka obcego nowożytnego oraz na wytycznych Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ).

**Temat przewodni konkursu w roku 2011/2012:**

**La France et la mer – la Bretagne, la Normandie, l'Aquitaine et la Provence.**

Na etapie szkolnym od uczestników konkursu wymaga się opanowania umiejętności rozumienia tekstu czytanego oraz formułowania poprawnych pod względem gramatycznym wypowiedzi na poziomie A1 z elementami poziomu A2 według ESOKJ oraz znajomości podstawowych zagadnień dotyczących geografii i kultury regionów wymienionych w temacie przewodnim konkursu. Część ta składa się z następujących elementów :

- rozumienie tekstu czytanego;
- ćwiczenia leksykalno-gramatyczne w większości w zadaniach zamkniętych;
- ćwiczenia z zakresu tematycznego dotyczące kultury i cywilizacji regionów wymienionych w temacie przewodnim konkursu;
- krótka wypowiedź pisemna typu : e-mail, kartka, krótki list prywatny.

Na etapie rejonowym wymaga się od ucznia rozumienia tekstu słuchanego, formułowania poprawnych gramatycznie wypowiedzi na poziomie A2 z elementami poziomu B1 według ESOKJ, oraz szerszej znajomości zagadnień z zakresu geografii, kultury regionów wymienionych w temacie przewodnim konkursu. Część ta składa się z następujących elementów :

- rozumienie tekstu słuchanego (nagrania);
- ćwiczenia leksykalno-gramatyczne w zadaniach otwartych i zamkniętych;
- ćwiczenia z zakresu tematycznego dotyczące regionów wymienionych w temacie przewodnim konkursu;
- wypowiedź pisemna.

Na etapie wojewódzkim uczeń zna i stosuje zróżnicowane struktury leksykalno-gramatyczne, umożliwiające formułowanie poprawnych wypowiedzi na poziomie B1 i B1+ według ESOKJ oraz wykazuje się szeroką wiedzą dotyczącą geografii, kultury i historii regionów wymienionych w temacie przewodnim konkursu. Część ta składa się z następujących elementów :

- rozumienie ze słuchu;
- rozumienie tekstu czytanego;

- ćwiczenia leksykalno-gramatyczne w zadaniach otwartych i zamkniętych;
- ćwiczenia z zakresu tematycznego dotyczące regionów wymienionych w temacie przewodnim konkursu;
- wypowiedź pisemna.

### **Zagadnienia tematyczne na etap szkolny i etap rejonowy :**

- **dane osobowe** (np. nazwisko, imię, adres, wiek, data urodzenia, miejsce urodzenia, narodowość, znajomość języków obcych, wykształcenie, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, stan cywilny, rodzina, stan zdrowia);
- **dom, mieszkanie, otoczenie** (np. miejsce zamieszkania, rozkład mieszkania, wygląd domu, mieszkania, meble, wyposażenie, miasto, dzielnica, wieś), wskazywanie drogi;
- **edukacja/szkoła** (np. plan zajęć, przedmioty, zajęcia pozaszkolne, nauczyciele, koledzy, zainteresowania, wydarzenia z życia szkoły, oceny, klasa);
- **czas wolny, rozrywka** (np. zainteresowania, rozrywki, wypoczynek, sport, turystyka, kino, teatr, koncerty, dyskoteka, moda, telewizja, lektury, wakacje);
- **żywność i napoje** (np. produkty spożywcze, posiłki, napoje, restauracja, jadłospis, godziny posiłku, zachowanie przy stole/ savoir vivre);
- **zakupy** (np. rodzaje sklepów, jednostki wagi, rozmiary, ceny, cechy towaru, reklama, moda, kieszonkowe);
- **życie codzienne** (np. rozkład dnia);
- **pogoda** (prognoza pogody);
- **cywilizacja Francji i krajów frankofońskich** (elementy historii, aktualności polityczne i społeczne, sztuka, kino, teatr, media).

### **Zagadnienia tematyczne dodatkowe na etap wojewódzki :**

- **uczucia, emocje, relacje społeczne** (np. sympatia, przyjaźń, miłość, obawy, przygnębienie, współczucie, radość);
- **zdrowie i higiena** (np. troska o zdrowie, higieniczny tryb życia, ochrona zdrowia, schorzenia i ich objawy, samopoczucie, u lekarza);
- **technologie informacyjne i komunikacyjne** (np. rozwój techniki – obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, odkrycia naukowe, wynalazki, komputeryzacja, komunikatory, e-maile, fora dyskusyjne, poszukiwanie informacji);
- **życie społeczne**
- **świat przyrody** (np. zagrożenie i ochrona środowiska, świat roślin i zwierząt, krajobraz);
- **kultura i sztuka** (np. film, teatr, literatura, muzyka, malarstwo, architektura, media, książki);
- **podróże** (np. środki transportu, rezerwacja, kupowanie biletów, dworzec, lotnisko, informacja, hotel, schronisko, zwiedzanie, plan miasta);
- **język** (różne rejestry językowe, język specjalistyczny, język SMS);
- **cywilizacja Francji i krajów frankofońskich** (elementy historii, sztuki, ).

Na etapie wojewódzkim ucznia obowiązuje znajomość zagadnień z etapów poprzednich, poszerzona o specyficzne zagadnienia podane wyżej.

### **Sprawność rozumienia tekstu czytanego (etap szkolny) :**

Uczeń potrafi :

- określać główną myśl tekstu;
- znajdować w tekście określone informacje;
- określać intencje nadawcy, autora tekstu;
- określać kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację uczestników);
- rozróżniać formalny i nieformalny styl wypowiedzi;
- identyfikować role rozmówców ;
- ustalić kolejność poszczególnych części tekstu.

### **Sprawność rozumienia ze słuchu - etap rejonowy :**

Uczeń potrafi :

- określać główną myśl tekstu;
- znajdować w tekście określone informacje;
- identyfikować role rozmówców;
- określać intencje nadawcy, autora tekstu;
- określać kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację uczestników).

### **Sprawność rozumienia ze słuchu – etap wojewódzki :**

Uczeń potrafi :

- określać główną myśl tekstu;
- znajdować w dokumencie audio określone informacje;
- określać intencje nadawcy, autora tekstu;
- określać kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację uczestników);
- rozróżniać formalny i nieformalny styl wypowiedzi;
- identyfikować role rozmówców;
- podawać określoną informację na podstawie usłyszanego dokumentu.

### **Zagadnienia leksykalno-gramatyczne na etap szkolny i rejonowy :**

- Rzeczownik : rodzaj, liczba.
- Rodzajnik : nieokreślony (un, une, des), określony (le, la, l', les), ściągnięty (du, au, des, aux), częściowy (du, de la, de l', des), opuszczanie rodzajnika przed rzeczownikiem, rodzajnik a przeczenie.
- Zaimek : przymiotny dzierżawczy (**mon, ton, son....**), wskazujący (**forma prosta - ce, cet, cette, ces**), pytający osobowy podmiotu, osobowy akcentowany, dopełnienia COD, COI (**me, te, le, la, nous, vous, les, lui, leur**), forma nieosobowa (**il pleut, il est interdit, on dit que**), zaimki względne proste (qui, que, où, dont).
- Przymiotnik : rodzaj (rozdzielanie i tworzenie), liczba (rozdzielanie i tworzenie), wyjątki - beau, nouveau, vieux, miejsce przymiotnika w stosunku do określonego rzeczownika po rzeczowniku, przed rzeczownikiem (beau, bon, grand, gros, jeune, petit, etc).
- Liczebnik : główne, porządkowe.
- Przyimki : proste (à, avec, de, devant, en, entre, etc.), złożone (à côté de, en face de, etc.).
- Czasownik : czasowniki zwrotne, odmiana : grupa I /grupa II grupa III (czasowniki najczęściej używane).
- Czesy : Czas teraźniejszy, Czas przyszły bliski, Czas przeszły – (dla opowiadania co się zdarzyło).
- Tryb rozkazujący
- Składnia : Zdania przeczące ( ne ... pas/ ne...rien/ne...jamais/ne...plus/ ne...personne).
- Użycie zwrotu *il y a* w opozycji do *être*.

- Zdania pytające (intonacja, est-ce que).

### **Zagadnienia leksykalno-gramatyczne dodatkowe na etap wojewódzki :**

- zaimek rzeczowny : dzierżawczy (le pronom possessif) (le mien, la tienne, etc.) ; wskazujący (le pronom démonstratif) - forma prosta (celui, celle, ceux, celles, ce, c'), forma złożona (celui-ci, celle-là ; etc.).
- zaimek osobowy (le pronom personnel) - sujet (je, j', tu, il, elle, on, nous, vous, ils, elles) ; COD (me, m', te, t', le, la, l', en, nous, vous, les) ; COI (me, m', te, t', lui,... etc., en, y) ; tonique - (moi, toi, lui, elle, soi, nous, vous, eux, elles) ; réfléchi - (me, m', te, t', se, s', nous, vous, de, s') ;
- zaimek przysłowny (pronom adverbial en, y) ;
- miejsce i kolejność zaimków w zdaniu.
- Przymiotnik (l'adjectif) - stopniowanie przymiotników, le comparatif (aussi...que, plus...que, moins...que) ; le superlatif (le/la/les plus..., le/la/les moins...) ; stopniowanie nieregularne (bon – meilleur) .
- Przysłówek (l'adverbe) - sposobu (bien, comme, ensemble, plutôt, volontiers, mal etc.) ; ilości (assez, beaucoup, peu, trop, etc.) ; miejsca (devant, ici, loin, partout, etc.) ; czasu (aujourd'hui, avant, bientôt, jamais, souvent, etc.) ;
- ♣ wyrażenia przysłówkowe (avant-hier, en général) ;
- ♣ stopniowanie przysłówków (plus/moins vite, le plus/le moins vite) wyjątki (bien/ mieux/ le mieux, mal/ pis/ le pis, etc.), miejsce przysłówka w zdaniu.
- Czasownik
- ♣ Tryb oznajmujący (l'indicatif)

*Passé Composé* - tworzenie participe passé;

- koniugacja z czasownikiem posiłkowym ETRE;
- uzgadnianie participe passé czasowników z grupy ETRE z podmiotem;
- koniugacja z czasownikiem posiłkowym AVOIR;
- uzgadnianie participe passé czasowników z grupy AVOIR z dopełnieniem bliższym, jeśli występuje ono przed czasownikiem posiłkowym;
- wyrażanie czynności dokonanej (Elle est partie hier matin);
- wyrażanie czynności, której czas trwania jest określony (Il a plu toute la journée. Elle a fait son choix en 10 minutes) ;
- wyrażanie czynności dokonanych następujących po sobie (succession) (Il a bu son café, il a mis son manteau et il est sorti).

*Imparfait*

- wyrażanie warunku (Si j'avais le temps, j'irais au cinéma) ;
- wyrażanie czynności zwyczajowej bądź powtarzającej się w przeszłości (Il fumait beaucoup: il déjeunait à midi);
- wyrażanie czynności niedokonanej (Il travaillait dur.);
- wyrażanie czynności równoczesnej w stosunku do drugiej, która trwa równie długo lub przerywa pierwszą (J'écrivais pendant que Sophie repassait.);
- opisywanie tła akcji, cech osób, zwierząt, rzeczy (Il faisait très chaud. Du haut de la colline on apercevait un petit village dont les toits brillaient au soleil. Une vieille dame promenait son chien. Elle portait une robe blanche et des lunettes).

*Plus-que-parfait*

- wyrażanie czynności uprzedniej w stosunku do innej czynności przeszłej (J'ai acheté le livre dont tu m'avais parlé. Ils avaient marché plusieurs heures, ils mouraient de fatigue.).

### *Futur simple*

- wyrażanie czynności przyszłej, mówienie o wydarzeniu mającym nastąpić;
- wyrażanie czynności (wydarzenia), która może zaistnieć po spełnieniu określonego warunku (S'il fait beau, nous irons au bord de la mer. Tu auras le dessert si tu manges la soupe.);
- wyrażanie rozkazu lub prośby (Tu téléphoneras à ton frère et tu lui diras de venir me voir ce soir.).

#### ♣ Tryb warunkowy (le conditionnel)

##### *Conditionnel présent*

- wyrażanie pragnienia, życzenia (Par un temps pareil, ce serait bien agréable d'être à la plage.);
- wyrażanie sugestii, conditionnel de politesse (On pourrait aller au cinéma. Est-ce que je pourrais parler avec Paul ?) ;
- wyrażanie czynności przyszłej w przeszłości (Il ne savait pas quand nous viendrions);
- wyrażanie czynności lub mówienie o wydarzeniu, które mogłoby mieć miejsce gdyby został spełniony określony warunek (Si vous pouviez me pardonner, je serais très heureuse.);

#### ♣ Tryb łączący (le subjonctif)

- wyrażanie uczuć;
- wyrażanie niepewności, wątpliwości, prawdopodobieństwa;
- wyrażanie życzenia, pragnienia, woli;
- wyrażanie rozkazu, konieczności, zakazu, pozwolenia.

#### – Zdanie (la phrase)

##### ♣ szyk wyrazów w zdaniu;

##### ♣ typy zdań:

- zdanie oznajmujące (la phrase déclarative) : twierdzące (Il neige. La Terre est éclairée par le Soleil), przeczące (Il ne pleut pas. Ce livre n'a pas été écrit par Camus.), różne rodzaje przeczeń : ne...pas/"jamais/plus/rien/personne/, etc.);
- zdanie rozkazujące (la phrase impérative) : twierdzące (Fais attention! Qu'il vienne immédiatement!), przeczące (Ne lui parlez pas! Ne pas se pencher au dehors!);
- zdanie pytające (la phrase interrogative) : tworzenie przez inwersję (Est-il malade?);
- zdania współrzędnie złożone;
- zdania podrzędnie złożone względne (Je regarde Pierre qui s'ennuie);
- zdania warunkowe (Si le temps est mauvais Pierre s'ennuie) ;
- mowa zależna + następstwo czasów (Pierre dit qu'il s'ennuie quand le temps est triste) (Pierre a dit qu'il s'ennuyait...).

### **3. Wykaz literatury obowiązującej uczestników.**

#### **Etap szkolny :**

Podręczniki do języka francuskiego przeznaczone dla uczniów gimnazjum zatwierdzone przez MEN ;

Grammaire progressive du français. Niveau débutant, Wyd. CLE International.

Vocabulaire progressif du français. Niveau débutant, Wyd. CLE International.

Civilisation en dialogues. Niveau débutant.

#### **Etap rejonowy :**

Exercices de grammaire expliqué du français. Niveau débutant.

Civilisation en dialogues. Niveau débutant.

Vocabulaire progressif du français. Niveau intermédiaire.

#### **Etap wojewódzki :**

Civilisation en dialogues – Niveau intermédiaire.  
Exercices de grammaire en contexte, Niveau intermédiaire.  
Grammaire progressive du français. Niveau intermédiaire.  
Vocabulaire progressif du français. Niveau intermédiaire.  
Meyer, Denis, *Clés pour la France*, wyd. Hachette.  
*La France des régions*, wyd. PUG.